

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošljan-
jem na dom
za celo leto 3 gld. — kr.
pol leta 1 „ 60 „
četrt leta — „ 80 „
Naročnina se pošilja
opravništvu v škočjsk.
poslopiju (Bischofshof.)
Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste
prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopisi
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spre-
jemajo. —

Za oznanila se pla-
čuje od navadne vrsti-
ce, če se natisne en-
krat, 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

Vabilo na naročbo.

„Slovenski Gospodar“ velja od 1. julija do 1. oktobra — 80 kr., od 1. julija do konca leta — 1 fl. 60 kr. Gg. naročnike, katerim sedaj naročnina poteče, ali jim je že poprej, prosimo, da jo takoj ponovijo, list se bo samo predplačnikom pošiljal. Če bi kdo naročnino plačal, pa lista nebi dobil, naj ga hitro reklamira.

Opravništvo „Slov. Gosp.“

Ne pozabimo bližnjih volitev za deželni zbor.

Slovenci na Štajerskem in Koroškem so pri zadnjih srenjskih volitvah pokazali nenavadno a veskoci hvale vredno marljivost in delavnost. Zvrgli so sila veliko starih županov, ki so jim preveč v liberalni in ob enem nemškutarski rog trobili. Kaj jih je k tolikej marljivosti naklonilo? Deloma gotovo vedno rastoče narodno zavedenje, večjidel pa — sila, bridke skušnje. Morali so namreč nemilo občutiti slabo gospodarjenje dosedanjih županov. Mnogi so zapravili srenjske kapitale in vrh tega še srenje z dolgovi obložili. Blizu Maribora, n. pr. je večletni župan, pravi vojskovodja vsem liberalnim kričačem in nemškutarskim ščurvarjem na deželi, srenji zapravil kapital 700 fl. koje so prejšnji župani zapustili, ter srenji nakopal 6000 fl. dolga, za katere sedaj mariborske branilnici z ostalimi srenjami v fari vred na leto plačuje obresti uboga srenja. Tako in enako gospodarjenje liberalnih županov je ljudem oči silama odprlo. Preveč so jim v mošnje segali, zato so jim pa pri zadnjih volitvah dali slovo. Sila kola lomi pa tudi liberalno gospodstvo ruši. Nek kmet je rekel: kde liberalcev gospodarji, tam je sama zapravljivost in dolg. Kmet je zadel čisto resnico in pokazal, da ima več zdrave pameti pod klobukom, kakor pa 100 tržanskih ali mestjanskih liberalcev skup. Ti so namreč liberalizma še tako pijani, da na jibovo iztuzenje blizu ni misliti. Sicer včasih tudi ti gospodje vzdihujejo o velikih dačah, o nepotrebnih stroških pri srenji, okraju, deželi itd.

Ali da bi si kedaj domislili, da so tega vsega sami krivi, ker so po svojih volitvah vselej le liberalcem pomagali do večine in gospodstva, tega pa ne storijo. Na Boga verujejo malo ali celo nič, tem več ali celo vse pa verujejo svojim liberalnim listom, koje edine berejo. Kar jim ti kvasio, to je več kot božje evangelje, čeravno je včasih neizmerno površno, revno, neslano, neresnično in mnogokrat vse izlegano. Liberalni listi so neizrečeno zapeljivi; vse kar liberalci storijo, hvalijo in zagovarjajo; večjidel pa zamolčijo tako, da njihov bralec resnice liberalcem neugodne še niti ne izv. Tako na primer ni nobeden izmed liberalnih listov svojim bralcem razložil jasno in točno tega, kar je letos štajerski deželni odbor o gospodarstvenskem položaju naše dežele tiskati in razglasiti dal. Preveč so se bali, da nebi kde jihovi bralci zapazili pogubnosti liberalnega gospodstva v deželi in — spregledali.

Iz zanimivega poročila deželnega odbora pa izvemo sledeče: Štajerska šteje 1.200.000 prebivalcev ter je l. 1875 imela dače 10.768.576 fl. t. j. cesarske dače z dokladami, potem priklade za srenje, okraje in deželo in naposled užitninske dače od vina, mesa, piva in žganjice — stroški za štempeljne, davki od kuponov itd. niso vračunjeni. Ako se gori omenjena svota razdeli na vse prebivalce enakomerno, potem zadene vsakega Štajerca, bodi berač na cesti, bodi dete v zibelji, davek 10 fl. Ta silna silna svota se nabira iz 3 davkarskih vrst; 4.233.606 fl. znaša cesarska dača, 3.519.324 fl. gre za potrebe srenj, okrajev in dežele, 1.408.935 fl. daje užitnina od vina in mesa, 219.208 fl. od žganjice, 1.354.930 fl. od piva (pira).

Leta 1871. pri zadnjih volitvah so nam liberalni poslanci n. pr. Seidl obetali zlate gradove. Ljudje so mislili, da bodo sedaj dače zmanjšane, ali grozno so se ukanili. Dače se niso zmanjšale, ampak neizmerno povečale. Številke nam to le preveč jasno dokazujejo in liberalno gospodstvo obsodujejo. Cesarske dače so l. 1871 na Štajerskem znašale 4.565.439 fl., l. 1874. pa že 5.349.777 fl.

Ali ob enem so ljudje čedalje več dače dolžni ostajali, tudi je bilo treba zavoljo izrednih nesreč mnogo davka odpisati. To je naposled celó ministre na Dunaju prestrašilo in so torej leta 1875. cesarsko dačo zopet spustili na 4.233.606 glđ. Vse drugače pa je zastran doklade za stroške pri srenjah, okrajih in deželi na Štajerskem. Tukaj se je najbolj pokazala nesreča, da so ljudje pred 6 leti izvolili večjidel same liberalce. Kajti od tiste dobe so ove doklade strašno naraščale. Le pomislimo l. 1871. so znašale vse ove doklade le 58 % od cesarske dače, l. 1872. so pa že pobirali 68 %, l. 1873. celó 79 %, l. 1874. že 81 % in l. 1875. celih 85 % tedaj od leta do leta več. Ni čuda, da so pri tako napetih stroških ces. kralj. davkarije in ces. kralj. glavarstva začela nenavadno ostro dače iztirjevati in mudne davkoplačilce rubiti. Izvoljeni liberalni župani, šolski svetovalci, okrajni zastopniki, deželni poslanci so od leta do leta dovolili več stroškov, jihovi volilci so pa morali plačati — češ ali nečeš. Od l. 1871—1875 je pri nas bilo zarad zastale dače 286.114 rubljenj ali rubežev, t. j. vsaki četrti človek, če poprek računimo, je bil rubljen, da se je od liberalnih poslancev dovoljeni davek iz ljudi iztirjal. Sedaj so ti gospodje na Štajerskem in tudi na Koroškem, kder menda tudi ni boljše, z svojim poslanstvom pri kraju. Kmalu bodo razpisane nove volitve. Ne pozabimo na nje!

Cerkvene zadeve.

Letošnje ordinacije za našo lavantinsko škofijo se bodo v Mariboru vršile 18., 20. in 22. julija.

Lepe svete podobe iz lesa izrezljane, zlasti podobe Kristusa, blažene Marije in svetnikov, se dobijo v Gröden-u na Tirolskem pri g. Purgerju. Cerkveno predstojništvo v Kamci pri Mariboru je 2 Kristusa možke velikosti ondi kupilo za pokopališče v Kamci in pri sv. Vrbanu ter je prav zadovoljno. Podobe, ki se pri g. Purgerju dobijo po 35 fl., stanejo drugod po 60 fl. Denešnje številki „Slov. Gosp.“ priloženi cenilnik naj stvar pojasni.

Župnika sv. Ane v slov. goricah č. g. Jož. Divjaka so, kakor se govori vsled prizadevanja dr. Jaga pri sv. Lenartu, pred porotno sodnijo v Gradcu postavili, in ga tožili, da je denarje, katere je za otroke iz najdeniške hiše v Gradcu prejemal, nekako zapravljjal. Sodnija je blagega gospoda nekrivega spoznala, česar se vsi pridni ljudje veselijo; grde ovaduhe pa bodi sram!

Razprave in sklepe dunajskega shoda avstrijskih katoličanov začne „Slov. Gosp.“ prihodnjič objavljati po nemških zapisnikih, kateri sedaj na Dunaju izhajajo. Konečno se bo po „Slov. Gosp.“ ponatisnila posebna brošura, ki se bo dobivala po primerni ceni pri uredništvu!

Nova kardinala, nadškof zagrebački Mihajlovič in nadškof dunajski dr. Kučer sta 25. junija

bila v Rimu in sta bila od sv. Očeta slovesno sprejeta v čestito družbo rimskih kardinalov, izmed katerih se volijo novi papeži.

Društvo sv. Cecilije v Ljubljani za povzdigo pravega cerkvenega petja se je 14. junija osnovalo z 250 udi. Novemu društvu prvi predsednik je g. prošt dr. Jarec, tajnik g. Gnjezda, vodja godbe g. Förster, blagajnik g. Bohine, odborniki pa gg. Hribar, Majer, Satner, Smrekar in Stegnar. Med društveniki je mnogo pridnih učiteljev.

Blagodušno obnašanje je pokazal te dni brat našega svitlega cesarja, nadvojvoda Karl Ludvik. Visoki gospod je vstopil v svoj kupé, ko se je namenil po železnici iz Saalfelda dalje peljati: Na isti vlak pa je hotla tudi neka kmetska žena z otrokom, ali konduker njej je to storiti zabranil, ker je bila zamudila karto rešiti pri kasi. Žena je bila na neki božji poti. Nadvojvoda vidi surovost in brezobzirnost kondukerjevo, stopi pred njega in mu reče: odprite ženi kupé, če ne, jej prepustim svoj sedež in jaz ostanem tu!“ To je pomagalo. Kondukerja je pa močno sram bilo, da je bornej ženi zabranil, kar je sicer vsakemu gosposkemu človeku v enaki zadregi rad dovolil!

Luteranstvo na Nemškem razpada v neverstvo. Mnogi luterani ne dajo več svojih otrok krstiti in te dni je najvišji verski zbor lutrovskih pastorjev v Berlinu sklenil, da ni potrebno od nobenega človeka več izpovedi apostolske vere tirjati, kedar sprejme kako duhovniško službo. Tako tedaj, lutrovci ne marajo več niti za apostolsko vero, nehavajo biti — kristijani.

Gospodarske stvari.

Prva pomoč, če se kdo opeče ali opari.

II. Še izvrstnejši vspah ima topli vinski cvet, če se mu prej nekaj koprivne ali kantaridne ali arnične tinkture primeša. Le svinčenih maž se je treba skrbno izogibati zarad strupenih vplivov, ki ga take maže na telo in njegove dele imajo. V rečeni namen se vzame stekleničica in v njo vlije 300—500 kapelj vinskega cveta, kateremu se primešajo tri do pet kapelj imenovanih tinktur, kar se potem prav močno minuto dolgo pretresa, da se obe tekočini dobro med seboj pomešate. Te zmesi se vzame 1 ali 2 čajni žličici na $\frac{1}{2}$ —1 liter vode. Tej tekočini se še prilije 2—4 žlice vinskega cveta ali pa tudi 4—8 žlice žitnega žganja. Vse to se še enkrat dobro pretrese in med seboj pomeša. To zdravilo se tudi na 25—36° C. pogreje, ž njim cunjice namakajo, kakor je bilo gori o vinskem cvetu povedano. Tudi tu, ko bi začela opeklina z prva bolj boleti, se okladki ne smejo preč vzeti. Opečene prste ali palce na nogah je treba po vloženi cunjicah med seboj ločiti, sicer se zacelijo pa tudi zarastejo ali sprimejo med seboj. Ako se po teh pomočkih rana lepo gnojiti začne, jo je treba zavezati. Ko bi pa grdo dišeči